

Rooms Katholieke Basisschool Sint
Lukas Jenaplan-School (05JH00)

Ondersteuningsmogelijkheden
school (voor ouders)

2025-2026

Bisschop Möller Stichting

SWV PO Friesland

Onze school & passend onderwijs

Onderwijsconcept

Onze school is een Katholieke Jenaplanschool, een school waar je leert samenleven. Een Jenaplan school wil nadrukkelijk een pedagogische school zijn waar de opvoeding in het onderwijs centraal staat. Daarbij is het unieke kind met zijn of haar specifieke talenten principieel het uitgangspunt. Al die talenten willen we ontwikkelen. Op een jenaplanschool haalt elk kind het beste uit zichzelf, maar niet alleen voor zichzelf. Kinderen leren op een jenaplanschool samenwerken om later in de samenleving mee te kunnen bouwen aan een vreedzame democratische maatschappij. Samen bereik je meer dan alleen. Om dit te kunnen bereiken is het nodig dat kinderen leren communiceren, ondernemen, plannen, samenwerken, creëren, reflecteren, respecteren, zorgen voor, presenteren en verantwoorden (de 10 jenaplansenties). Zo wordt samenwerken ... oefenen in samenleven.

Onze visie op passend onderwijs

Onze school wil elk kind de mogelijkheden bieden zichzelf te ontwikkelen tot een evenwichtig mens. Alle kinderen die een hulpvraag hebben krijgen de basisondersteuning. Voor extra ondersteuning kijken we naar onze beschikbare deskundigheid. Naast de cognitieve vakken zijn we voornamelijk een school met een pedagogisch concept. Dit is terug te vinden in het pedagogisch klimaat waar veel aandacht wordt besteed aan respectvol omgaan met elkaar, het geven en krijgen van feedback, zelfreflectie en zorg voor elkaar.

We proberen ieder kind optimaal te begeleiden in zijn/haar ontwikkeling.

Sterke punten in onze ondersteuning

Zorg binnen de stamgroep
Specialisten
Extra dagen voor zorg buiten de groep
Flexibiliteit van het team
Basiskennis van de teamleden is goed
Goede contacten VO
Torteltuyn
RT ob en mb
Goede zorgcontacten met externe partijen

Grenzen aan onze ondersteuning

De mogelijkheden zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten: de leerbaarheid van de leerling is zodanig, dat het ons reguliere leerstofaanbod helemaal of grotendeels kan verwerken, in elk geval de basisschool verlaat met een minimale beheersing van de lesstof tot eind groep 6. Het kind moet zich veilig en vertrouwd kunnen voelen op school. De school moet de veiligheid van andere kinderen kunnen waarborgen. Het kind kan zich aan de school- en groepsafspraken houden en is in staat om zelfstandig te werken. Ouders en school werken goed samen en volgen binnen hun mogelijkheden elkaars adviezen op. Het schoolteam heeft per kind beperkte mogelijkheden voor intensief overleg met ouders en eventueel andere instanties die bijdragen aan de zorg. Het aantal leerlingen met een arrangement of met intensieve zorg moet voor de leerkracht hanteerbaar zijn. De school kent beperkte voorzieningen voor lichamelijke zorg. De kinderen moeten in beginsel op dit gebied zelfredzaam zijn. Medisch handelen zullen we per kind bekijken. Afspraken zindelijkheid staan beschreven op onze site. Het kind moet zich ontwikkelen en gelukkig zijn. Eerlijk zijn; nee durven zeggen als school. Financiële mogelijkheden.

Groepsgrootte. Er kunnen zich echter ook situaties voordoen, waarin de grenzen aan de zorg worden bereikt: verstoring van rust en veiligheid. Als de rust en de veiligheid binnen de groep ernstig worden verstoord, waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de hele groep en aan de betreffende zorgleerling te bieden en voor ons de grens is bereikt, gaan we kijken welke interventies nodig zijn. Dit kan per situatie verschillend zijn. Interventie tussen verzorging/behandeling – onderwijs. Indien een leerling een handicap heeft die zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs onvoldoende tot zijn recht komen, dan is voor ons de grens bereikt waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan het betreffende kind met een handicap te bieden. Per situatie kijken we welke interventies nodig zijn. Verstoring van het leerproces van andere kinderen. Een groep mag niet lijden onder overmatige aandacht voor een zorgleerling. Ook mag de sfeer in de groep niet lijden onder het gedrag van het kind. Een zorgleerling mag geen andere kinderen beschadigen; zorgleerlingen kunnen op school zijn zolang de veiligheid van de andere kinderen plus stamgroepsleider gewaarborgd is. We denken aan zowel fysieke als emotionele veiligheid.

Groepsgrootte: Wanneer een stamgroep zo groot wordt dat er geen optimale zorg voor elk kind kan worden geboden. In bovenstaande gevallen zal de CPO samen met de directie beslissen of een leerling wel of niet geplaatst kan worden, of een kind wel of niet in de huidige stamgroep of op school kan blijven en of een groep wel of niet de zorg van een leerling aan kan.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor onze ondersteuning

Ontwikkeldoelen; strenger zijn naar ouders, nee is nee. Zijn de leerlijnen voor iedereen duidelijk. Nemen we nieuwe mensen genoeg mee in de zorg van de stamgroep.

Ambities; betere en warmere contacten VO, vormen van een IKC, nieuwsgierig zijn naar maatschappelijke veranderingen in samenhang met toekomstgericht onderwijs. Aanname kleuters optimaliseren.

Onderwijsstructuur

Samenwerking met leerling(en) en het hoorrecht

Kindgesprekken, bij een opp gesprek met de leerling

Samenwerking met ouder(s) en/of verzorger(s) en het hoorrecht

Korte lijnen, in contact blijven. Startgesprekken voor elke nieuwe bouw met leerling en ouders. Gesprekkencyclus op maat en sommige gestandaardiseerd.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Vindt evaluatie en actualisatie van de ontwikkelingsperspectiefplannen OPP jaarlijks plaats?

Twee keer per jaar

In welke mate is de leerling betrokken bij het opstellen van het OPP?

Bij het opstellen van het opp wordt de leerling betrokken dmv een vragenlijst.

In welke mate zijn ouders en/of verzorgers betrokken bij het opstellen van het OPP?

Het opp wordt besproken met de ouders en geëvalueerd met de ouders.

Hoe worden OPP's bijgehouden?

Door cpo en leerkracht.

Basis- en extra ondersteuning

Samenvatting

Basis ondersteuning			
Ontwikkeld gebied	Protocol	Expertise	Aanbod
Reken- en wiskundeontwikkeling en dyscalculie	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de klas
Lees- en spellingontwikkeling en dyslexie	Actief toegepast (indien nodig)	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de klas
Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de klas
Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de klas
Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	Aanwezig	In de school zonder (taak)uren	Groepsaanbod binnen de klas
Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid	Niet aanwezig	Niet aanwezig	Individueel aanbod binnen de klas

Extra ondersteuning			
Ontwikkeld gebied	Protocol	Expertise	Aanbod
Reken- en wiskundeontwikkeling en dyscalculie	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de school
Lees- en spellingontwikkeling en dyslexie	Actief toegepast (indien nodig)	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de school
Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de school
Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid	Aanwezig	In de school met (taak)uren	Individueel aanbod binnen de school
Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	Aanwezig	Anders, namelijk...	Groepsaanbod binnen de klas
Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid	Niet aanwezig	Niet aanwezig	Groepsaanbod binnen de klas

Reken- en wiskundeontwikkeling en dyscalculie

Basis ondersteuning

Protocol Aanwezig

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie?

We hebben de methode Alles Telt Q. Elke stamgroep heeft zorgprofiel van de stamgroep waarin vermeld staat welke leerling welke ondersteuning nodig heeft. Dit kan bestaan uit verlengde instructie, concreet materiaal aanbieden, levend rekenen, rekensprint.

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie?

We hebben per bouw een rekenspecialist.

De rekenspecialisten hebben 3 dagen buiten de groep om de expertise op rekengebied te ontwikkelen en te vergroten.

Zijn beschikbaar voor de eigen bouw voor vragen en eventuele observaties.

Rekenspecialisten volgen een studie bij KPZ.

Rekendag voor de hele school.

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de school biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie?

Extra rekenondersteuning buiten de groep door de leerkrachtondersteuner.

Inzet rekenspecialist voor de begeleiding van de leerkracht

Aangepast werk

werk minimaliseren

ondersteuningsmateriaal inzetten

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en dyscalculie?

We hebben per bouw een rekenspecialist.

De rekenspecialisten hebben 3 dagen buiten de groep om de expertise op rekengebied te ontwikkelen en te vergroten.

Zijn beschikbaar voor de eigen bouw voor vragen en eventuele observaties.

Rekenspecialisten ontwikkelen zich en inspireren.

Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie

Basis ondersteuning

Protocol Actief toegepast (indien nodig)

Hoe geeft de school invulling aan het protocol Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie? in groep 3 herfstsignalering, wintersignalering.

Voor de leerlingen die niet op niveau zitten qua lezen nemen we de DMT af.

Voor leerlingen die geen E scores hebben op de DMT maar waarbij wel een vermoeden is van dyslexie (vaak gecompenseerd door intelligentie), zetten we een onderzoek in via leerlingenzorg. Bij 1 leerling is hierdoor een dyslexieverklaring afgegeven.

Extra ondersteuning voor de leerlingen die niet op niveau zitten qua lezen dmv BOUW, extra lezen met onderwijsassistent/leerkracht dmv begeleid hardop lezen, voor, koor, door.

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie?

Voldoen aan de kerndoelen mbv methodes en in de bovenbouw eigen gemaakte methode.

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie?

4 taalspecialisten binnen de school

Kwaliteitskaarten maken

Beleid maken

Team inspireren

Scholing

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de school biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie?

Gebruikmaken van BOUW in de middenbouw

Extra lezen met onderwijsassistent, begeleid hardop lezen, voor koor door

Leesplezier vergroten, nut van lezen vertellen doet de bovenbouw

Extra lezen in kleine groepjes met rijke teksten met leerkracht

Vanuit subsidie basisvaardigheden nog extra ondersteuning

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Lees- en spellingsontwikkeling en dyslexie?

Scholing van specialisten en leerkrachtondersteuners
Dagen vrij geroosterd voor beleid, observeren etc.
4 taalspecialisten binnen de school
Kwaliteitskaarten maken
beleid maken
team inspireren
Samen voorbereiden met de bouw
Bij vastgestelde dyslexie behandeling op school door het Cedin

Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend

Basis ondersteuning

Protocol Aanwezig

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend?

Aanbod op maat per leerstofgebied

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend?

Specialisten op alle vakgebieden

Maatwerk, passend bij de leerling in context

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de school biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend?

Ondersteuning buiten de groep door leerkrachtondersteuners

Expertise van specialisten binnen de school en extern

Maatwerk, passend bij leerling in context

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, minder- en laagbegaafdheid en moeilijk lerend?

Specialisten op alle vakgebieden

Contact met externe partijen

Maatwerk

Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid

Basis ondersteuning

Protocol Aanwezig

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid?

We maken gebruik van de SIDI PO voor signalering

Uitdaging, differentiëren, filosoferen, verbreding, verrijking. Onze visie is om dit binnen de stamgroep te realiseren.

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid?

Specialisten Hoogbegaafdheid

Differentiëren binnen de stamgroep

Team inspireren en ondersteunen

Scholing

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau Individueel aanbod binnen de school biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid?

Zoveel mogelijk binnen de eigen stamgroep

Buiten de groep wordt aangeboden:

Spaans,

Filosoferen

Plusrekenen

Vanaf het niveau In de school met (taak)uren is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Cognitieve ontwikkeling, meer- en hoogbegaafdheid?

Specialisten hoogbegaafdheid

Specialist hb vrijgeroosterd

Gesprekken met kinderen en ouders

Ondersteuning leerkrachten

Nascholing

Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling

Basis ondersteuning

Protocol Aanwezig

Hoe geeft de school invulling aan het protocol Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling?

Vreedzame school

Rots en Water school

Jenaplanessenties

Vanaf het niveau Groepsaanbod binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling?

Lessen vreedzaam en rots en water

jenaplanaanpak

Vanaf het niveau In de school zonder (taak)uren is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling?

We volgen het programma Vreedzaam en worden hierin geschoold als hele team.

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau Groepsaanbod binnen de klas biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling?

Gesprekken met leerlingen individueel of in groepsverband

Gesprekken met externen

Vanaf het niveau Via begeleider vreedzaam en contact met externen is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling?

Contact zoeken met externen

Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid

Basis ondersteuning

Protocol Niet aanwezig

Vanaf het niveau **Individueel aanbod** binnen de klas biedt de school binnen de basis ondersteuning aanbod op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid?

Maatwerk

Vanaf het niveau **Niet aanwezig** is er expertise aanwezig in de basis ondersteuning op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid?

Maatwerk

Contact met externen

Extra ondersteuning

Vanaf het niveau **Groepsaanbod** binnen de klas biedt de school binnen de extra ondersteuning aanbod op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid.

Hoe geeft de school binnen de extra ondersteuning vorm aan aanbod op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid?

Maatwerk

Vanaf het niveau **Niet aanwezig** is er expertise aanwezig in de extra ondersteuning op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid.

Hoe geeft de school binnen de basis ondersteuning vorm aan de expertise op het gebied van Fysieke ontwikkeling en belastbaarheid?

Maatwerk

contact met externen zoals Visio, Steunpunt onderwijs Noord

Overige ondersteuningsmogelijkheden

Specialisten

Onze school heeft de volgende specialisten beschikbaar:

Via de school

- Beeld en/of video-interactie-begeleider
- Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)
- Jonge kind specialist
- Meer- en hoogbegaafdheidspecialist
- NT2-specialist
- Reken-/wiskundespecialist
- Taal-/leesspecialist
- ICT specialist
- WO specialist

Via het bestuur

- Begeleider passend onderwijs/onderwijsadviseur

Voorzieningen

Onze school heeft de volgende voorzieningen beschikbaar:

Via de school

- NT2-klas
- Voorschool

Via het bestuur

- Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)
- Schakelklas
- Zomerschool

Handelingsgericht werken (HGW)

In ontwikkeling

- Onze leerkrachten reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.

Ontwikkeld

- Onze leerkrachten reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
- Onze leerkrachten gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).
- Onze leerkrachten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
- Onze leerkrachten geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).
- Onze leerkrachten werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.
- Onze leerkrachten evalueren systematisch en periodiek de leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.
- Onze ondersteuningsstructuur is voor alle betrokkenen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.
- Onze leerkrachten reflecteren samen op het eigen handelen en dat van collega's (denk aan intervisie, gezamenlijke les-, blok- en planvoorbereidingen, collegiale consultaties, actieonderzoek, etc.).

Ver ontwikkeld

- Onze leerkrachten verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).
- Onze leerkrachten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
- Onze leerkrachten maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.
- Onze leerkrachten creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen. Bijvoorbeeld door hen een eigen rol en verantwoordelijkheid te geven in het vaststellen van onderwijsbehoeften, leerdoelen, aanpak en het leren.
- Onze leerkrachten kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.